

قودورقون لذت

سئى(شعر) توپلوسو:

ائلهان تورك(تانھو)

يای – گۈز

1389

<http://turuz.com/book/title/>

Leverequrdlar.1980@gmail.com

Leverequrdlar.blogfa.com

قدورقون لذت

سئی(شعر) توپلوسو:

الهان تورک(تنهو)

یایینلایان: توروز سایتی

دوزه کچی: تانسو قیزیلچافرمانلی(قیزیلچامروانلی)

تاپ: چئچئن چیچک شئھی

صفحه دوزنلیسی: جانسو تورکمن

گرافیست:

بیچیمی: رقعی

تیراژ:

بیرینجى چاپ:

شابک:

دهبر:

<http://turuz.com/book/title/>

Leverequrdlar.1980@gmail.com

Leverequrdlar.blogfa.com

یاى - گوز

1389

اون سؤز يئرينه

اون سؤز دئيلسەدە اوخوناچاق بو يازيلارين اوغرонدا قىسساجيق آچىقلايىش وئرمەيىمىز گركىرىدى. ايتىرنىدە يازيلاجاق بو يازيلارى ايللر ائنجهدن، باشقى يازيلاريلا آز چوخ او اوز بو اوز، مجوز آلينماق اوچون «يايسنجى» لارا تاپىشىرىمىشدىق. يايسنجى لارين يالنىز «سعيد بى موغانلى» دان سونرا، قالانى ايلقارسىز، يالانچى، فيرىلداقچى چىخىبدا ايللر بويو منى ده دىئيل، اينانجىمىزى، گووتجىمىزى آسىلى ساخلايدىلار.

اۆزتى، بو يازيلارдан ائنجه «سۇيىجي اسىدىرن كولكىلر»، «كۈچ»، «مېڭىزك قوزو» آدینلى اوج جىلد كىتاب يامىشدىق. ياخلاشىق اىكى ايل يارىم بوندان قاباق ايسە «اوزاي مأمورلارى» آدینلى بىر رومانىن «نشر مينا» ياسارىدان مجوزى آلينمىش اولموشدو. يازىقلار اولسون اونو بوگونه دك يايماق اولاناغىنا يىيه اولمامىشىق. آنيمسادىلمالىدىر كىتابىن يايلىماماسى يالنىزجا مالى نىنلىرىن آسىلىدىر.

همشه منىم اوچون گرچك بىر دوشونداش اولان «كريم بى چاىچى» آرخاداشيملا گنهشدىكىدىن سونرا، بو يازيلارى، آيرىجا كىتابلارلا بىرىلىكىدە، اعتمادسىز آداملارين اليه دوشدو يونىن دولايى، اۆز اليمىزله سانال دونيادا، اينتىرىنىشلى يايماق قرارينا گلدىك. ائنجهلىك لە «توروز» سايىتى، «ايشىق» سايىتى، هابىلە باشقى سانال آلانلاردا يايديغىمىز كىتابلار بونلارдан اولوشموشدو: «قان گولورم!»، «قارانلىشىق»، «نمەمنە»، «قانقىلانقىشۇ دۆنیا»، «باشكىندىن كالاوالارى»، «بوغاناق سؤيود اورەيىنده».

ھەللىيە «توروز» سايىتىنار سارىدان يايلىدەيىمىز كىتابلار بونلار اولمالىدىر: «باخىش ايتىگىنده»، «بىر قانادلىق آجىغىم وار»، «دوغولمامىش چوبانلارين دەينە يى»، «اولايسىز آنلاملار»، «قودورقۇن لىذت».

سونلوقدا، اۆزلىكىلە «توروز» سايىتىن سايقىلى سورو ملوسو «حسن بى هادى» دن، بو فورصتى بىزلىر ياراتدىغى اوچون چوخ چوخلۇ تشىكىور ائدىرم. يىنىدىن سايىن «كريم بى چاىچى» يائىستىكلى «تىلناز بەيىم زنگانلى» يائىزلى سايقىلارىمى بىلىدىرىم بو يولدا منه ياردىمچى اولوب اللرىندىن گلەنى اسىر گەمەدىلر. اوغورلۇ اولسونلار! هابىلە؛ «يوسوف اوغلو» ندان، آيرى دوشونداشلارдан، باشقاسى تانىيىب تانىمادىغىم، بوتون تورك اويقارلىغى يولوندا چالىشانلارдан اورك دولوسو تشىكىور ائدرەك آردىجا گىرىيىز دوشونجەلر، اىستكلىر حالاينىز اولسون دئىيرم!

چوخ سايقىلارلا «ائلهان تورك - تانهو» / 1395 آذرآرى

قودورقون لذت

ياشاييش!

ائى آيرىملى آنلاملار بازارى

سنه چئشىدلەرن

سالاملاр اولسۇن.

*****

اوفكەلى لىزتىدى قودورما غىيمىز

بو دونيانىن سولارىيلا

قورشاقدان آشاغانى جايىلاماق اولور.

*****

نه دىللر اوно تموشام

گۈروننتولىر

آنلامادىقلارىم

دويمادىقلارىم

ديلى ايمىش...

اولماقدا اولا بىلمىرم

اولماقدان اولا بىلمىرم

تانرىدان، تانرىلقدان باشقا

اينسان الى چاتماز نه اولا جاق

من اونو دوشۇنورم.

*****

جىلىقى سئو گىنин

آنلامى تاپىلان كىمى چتىن لردن

تاپىلىر دىريمىن ده قاورامى اينجىك لردن

آنjac

سئو گىنин اۆزو كىمى باشلانماغينا

گرە كدىر دونيا داغىلا

بىر اوغلان، بىر جە قىز قالا.

*****

دئيرلر چتىن لىيىن واردى ايكى قاپىسى

آچىغى

يالاقلارين گىريش - چىخىشى

باغلىسىنى

باھاديرلار، سىزسىز چالمالى!

*****

سوروشدو قارتالدان، قايا

- اوولادىغىنى نئجه چىرپدىن داشا؟

باشىنى تاباغينا سوخوب يانىتلادى:

- بوز داشلارдан سەچىلمىزلىرى،

يوزدوم يارانيشىن خائين توسباغاسى.

*****

يارادانىن

يارادىب آرالىق لارا آتمىش لارى

اونوتىدق لارى دا، وارلىغىن باشقابىر او زودور

ياشاماغا يوخ

بلكە، گۈرکن دوشۇنمه يە ياخشىدى.

*****

سۇگى توخلوغونا اورجاھ او لاين

سۇزلىرى دلى سوو سۇئى

سۇگىسىز دىنجلىسى تاپىب

ايچىنده يوخولو آجىن(دونيا) اول

دوش او!

کۈنۈل!

سۇگىسىز دىنجىدە، هر زاد

هر زاد سۇگىلى دىنج لىكىدە دئىيل!

*****

آلپ ارنلىرى قىردىلار

آلپار دوشونجەلرى قادىن لار داشىدى

بولوش(كىشى) ائتدىكىلىرىنه

دوشونجەلرىنه

گولدو زامان هئى - هئى

آلپ ارن ايگىتلەدە

آلپ ارن دوشونلەدە

شاھو ولاردا باتدى گىندى

دونيا، داھا ندن آخسايا بىلدى؟

*****

ساواش لاردا قىريلان كىشىلىرىن قادىن لارينا

تاماه سالماسايدى باسيجى

ناموس سۆز جویو ھاردايدى؟

قان ایچن لر قاندان اسره کى

ناموس لارا يئريك لە ديلر

ايگىت لر

كىرسلىر

او فكەلر

أولكەلر...

قو دورقون نېفر تىن ياراندى

گۈز ياشىنى

أۇتموش لر ين سوچلارىيلا سىلن، هانى؟

*****

أولوم تو تاندا سوراغىن

قورخونون نه آنلامى او لا جاق

أولومدن سونرا

قور خىماغىن نه آنلامى او لا جاق

تانرى او يغودا آپارسىن تاموسونا

ائىلە ياندىرسىن

باخاندا، گۈزلەيم كالا واسىندان

پەمین بوشلۇغۇ قارالسىن

دا آيىق چاغلارى دادىم قورخونون دادلى دادىن.

*****

اولىنمەيىب، اولمايا جاگام ... اوللوسوندان

دوزلويومە قوللوق آختارماقدا

فالقوز جانىما بىر بھىشت وئرىله جك

اونا دورماز

ياشايىشىن چتىن لرى ايله

اولدوزلار گۈشىنە چىخماغاندا دورماز

تانرىسىز يىردى اولمويا،

گۈيولسوزلويوموزدە آختارىلان دينج

تانرىسىز يىردى اولمويا،

سوزدويموز دينجهلىش؟!

*****

كورخولو او تاندىيغىندان چوخ آزىن گىزله تمىش

اورەنин يىخىلاردى آى دولانباج!

بە گۈرمە يىردىنمى؟

پست مەۋنۇزلىسىمى؟!

بارى گۈيلىمۇ سورايدىن آخى

ایسته يىرسن آپار سوچلار شله سىيلە ئىندى

نىيەلريم دوهسین خىخلادا بىلمىسىن

قورخموسان دئ گۆرك

تامودان گوجلو باشقانە يىن واردى داھا؟!

من بو اوپونو" اويناميرام بالام داي!"

دئمەدين ايلكىدىن،

سنى آپاريرام من هارا

قانىن بىرى سياست سن اۇزۇنسىن.

*****

اىل - اولكەسيز

ئىچە قاندىرماق اولار

هانسى گزەينىدىن اولماغاىى

ساتيشا دادانمىيشى

ئىچە قىناماق اولار

ديل دينىنىدەن هادىر اولمايانى

ئىچە ساتىشىدان قويىماق اولار

قودورقون يالتاقلىغى

عوصىيان كىتابى

شىنه مك، آلير گونون بازارى.

*****

قىزلا را تاماهىم اؤيوت

اُويودون پايى

بىر ايت قودورقونلو قىزماقدى

اُولومله زينه ائدىرم

آلماغا گلندە، جانىمدان عوصىبان دؤل آپارىر

سوج اىچىب كەفلنەجەيم

اُولوم مندن بىر بىج دوغان اوشاق اوستە بافات ائدىنە

جهىنمللى اوينياجا غام

قورخونجلو اؤيوت، بافات ائدىنە.

*****

اوره يىنىزدىن گلير

«بىت المال» «دى ان اى» يىن تئلۈزىيونلار بويونا سالىب

«ژوراسىك پاركى» دوزه لدەسىنىز

اوره يىنىزدىن گلير

ياد اُلكلەلدە

تۈرنلىرىنىزە(فېستىوال) تو تدوغۇز ايشچىلىرى «پورفسور» فارسجا وورغۇنو آدلایىب

«پورفسور» قارقالىغىنizi بولبوللەندىرىھسىز

اوره يىنىزدىن گلىر

كندلىزى «آتوم»لا تىكەسىز

«ژئب»دە يېر ياغىن، اوشوين «بىز- بىزىك» لرىنىزە، آغ ساراي ياندىراسىنىز

آمما گؤيلونۇزدىن گلمىر

ساققىزلارى مئيمونلارا چئىنەدىب

آياق آلتىنا توپورو تەمە يەسىنىز.

*****

سورو قىزلار اوره يىمدەن سوزسون

دويغومدا گۈزلىكىلرى قالسىن

پولوشلىرى چىخسىن

تىيىمده سوزگۈن نازلارى قالسىن

قىز سئومك بىزىم شانىمىزدىرسا

چاپاول اوره يى قالىر سوبايىلىقدا.

*****

آه، ياراسا!

چايم بوغونا قىسقانىسان

شاشيرام

سن يارانىشىن آيغىن لىغىسان

چىچە يىن اىستكلى عۇمۇرۇ

دارىخماق آيدىنى سان

گئت دوشلرە

حارامىن اولمايا اوچقۇنلۇق آختاراسان.

*****

اۇلمىدىن دۆزۈملو

ايچىمىن متهمى

دوزگون قولويام سوچلارىمىن.

اوزدىن توبه آيلىنى ئۆكۈلدو

ايتدىگىم قاشىن (افق)

آچارى يانلىش گىلده چورودو.

آغلاغان گۈز ياشىن

بىر آياز دستانمازى سىلىر

بىراخ ايچىلىم

سئو گىلى سىزلىين بارىشىندا سئو گى دولوسو

آلماين اليمدن سؤيلنجهلر ياشامين

مان تيكن لر! آلماين!

*****

گۆز ياشىلا جايلاتىب، اوندا ياشا يىپسان

آغريسانسا

شعر ائشىل

ائىل

هارا يسانسا

داغلارا چىرپىل

باخ،

گۆر، ندن ائشىدىلىرسن؟!

*****

قودوز غورو و قىرماقدى

بو مئشەنин تونلو- تىلىشىكەلى او دونلارى

ياشىندان فيسىلتىلى او جاغىمىز

تو ستو له نىب سۇنە جىك

قوروسوندان ايلغىمىن يىللەنن ايلانى

شىنە يىش توپورە جىك

بىر دىنچىلەك، سئۇگىلى

تىكمە يېجك بۇ سېچىگى.

30/2/1387

*****

ائى ياز-ائى باهار

سنسىز نىليلەسىن بۇ يورغۇن گومان

لالەلىك آزايدى دانلاغىندان

پوزغۇن دومان

نىيە فلك زولم ائيلەدەن

ايناملار كىملىكىنه

آه!... ياشىل دوغرو بىتهنه

نە قىلىق دۆزسون، اومان؟

*****

گولوشوم

دوشىل قىزلار وايسىنتى سىندان(افسوس) بىتن آه...

اڭلەييل شەنلىيىم

پوزغۇنلۇقدا آزغىن دوغرو دور

ياشاييش اوزو اوچون

منه ياشيللى اورك وئردى

اولسون سئوديكلرين

اووسون منه گولدورсон.

*****

يوردو مو، سئويملى آنا،

تىينىمده(روحومدا) قويلا

اينانجىمدان او او زده،

اولكەمین گوهنجىنده قويلا

او مودوم وئر تابوت ائلەسىن لر او دوم دىلىنە

شمع قانىن، كېنك توستوسون،

نرگىزىمده قويلا...

آختار مايم،

او دلوقدا- او تلوقدا، تانرى هاوا سىن

يارانيشىن آغ ماھنىسىن،

سايرام سلىنىنده قويلا

نشئه اولماغىمدان شاشغىدا قالسىن،

او يان تورپاغى

دولدور قانيم، سئويم نشئهسين،

سەنگىمەدە قويلا...

گىزلت آيازدان سوراغىمى،

دلى گۈيلىمون يولوا!

خاراب چك ھونرىنده،

كىملىسىمى دىلەيمىدە قويلا

داغلىب كېچمىشىم، بايار وارلىغى،

ايت خىلى دىرناغىندا

يوردو مو اولو حق!

سارايم چاتىسى اورهىيندە قويلا.

خىل: ايت سوروسو، ايت دىشى

*****

ساغلىق دىلەيى

گوزگودە كۈلگە

يانلىشدان يونگۈل

سورغۇيلا قورونموشام

ماغىل، آماجسىز چاغلارىم اولا ردىم

آه!... لای لای...

لای لای آماجسیز چاغلاریما.

*****

منه وئريلن، ائله خيردایمیش

تؤره سیز(سویسوز) بئیو تدو كىلریمدن دئنمك،

كىچىك لریم نه يوخلامالىمیش

باشىما گلن لریله، دلى لىسىمى جايلاقىرام

يودوم آراز چايىنا اليم دومانىن

آه، دويدوغۇم، كىچىدلەرن، صفا دەيلىمیش

جووقا ووران قىزلارين

ايىمە كله ين آرزىلارىمیش.

*****

كىم دىرىلىك دى

ياخشى دوشون - دىرىدىر

آه وغەمى

آيرىلق اوپوشدو اۇلوم آندىنا

آداخلى كىملىسىم هاردا قالدى

تؤكولون كۈلگەنizه يارپاقلار

گئد ک لایلايا.

*****

دوش له دوشونجه نين سينيري هاردادى

اولمويا

گئچ بىتن دوشون ائرتو كده قالماسى

تئز جو جرن دوشونجه نين واجيدين دوغولما غىدى،

دوش ايله دوشونجه نين سينيري؟!

ايلىكى دئيل كى، باغ - بوستان تؤرەدە

قورخاقلىغىن ايمگە - دوشونو با تير اجاق

اولما يادا

داردا قالاندا،

بئىن وئرىم لرىن بىردىلە شر

اوست - اوستە يېغيشىپ قىزقىران دوش - دوشونجه لرىن

هاواسى لاپدان آچىلار

هاردان بلى اوんだ يىخدىغىن آزمان

اوز قورخاقلىغىن اولما ياجاق؟!

*****

او مود

او قارقینماز

اور کدە کى اوران او لمماز

داغ دؤشوندە داش قایالانسان

يۇخدان تو خانا جاق سنه سىس

اولسىن كى، هر قوزودان قوربان او لمماز

قوربانلىغىن ھارايم

ھر سايىن جانا او رخان او لمماز.

*****

قوردان باشقما آه چكدىم مى من

تو ستو دن باشقما شكىل تا پدىم مى من

من گۈرمەدىم

اۆزومو اۆزومە ساتمادان آغىر آغرى

ياشايىشىم، بىر نىسگىلىن دەيرى ايدى

«تايitanik» يمیز بوتون سو سقۇن غۇرۇرۇيلا

بىر اۆزلىمى چىلغىن ائدن دەيرىدى

چاغىل ندن آرتىق گولونور

آغلار اينجيگىندىن ساواىي؟

چاغيل: زمانه

*****

اوزاق دوشونلردن بير كىشى

واي - واي

او گلن كىمدى دونيادان

خاقان قوش؟

ايستانلىغا لاى - لاى

يالانلارين موناري

سۋىنچ!

منىملە قو جاقلاشمایىن

جانىمىدى داعلار كورقانى.

*****

بلى كى

يو خدور اوز ايلقارينا وايالى،

دونيا كىمى

دونيا آنجاق اوز عجايىب لرىندن اسرەنىك

او، خومار عالمىنده، وايالى،

دويدوغو يالانلىغىنادى.

*****

دامارى اولمايان

لاغ دادار آجاردان

كوراوجلو ائلدو

فاشىسم دئدىلر قالان دلى لرىنه

دامارى اولمايان

داها اوغورلانماز هئچ آيوازلارдан.

*****

گرچىكدىن قىرتماغىمiz

گلهجكىلره يالان ساخلاماقدان ائترىدىر

گرچىك شاشماير

هر تك - تكيمىزى وئرنده الدن، شىيطان آغلاير

سن منه نامحرم، سئوگىيە شولىزىنمه سن

سندن اپىدو يوم اپىوشو، سئوگىيە اپىدوم

أوزومونكىونون قالدىغينا، شىيطان آغلاير.

*****

فېرىتىنا دونلو قىز

بىر و ئرانادىرى... ..

ياشايىش

كالا والارينين كسسكىلرى كوغوشوندا

بايقوشلارا يووا وئيرىر

او يېنگىلىيىن قىزى

او قىز سون دونودور.

*****

نه او اوزوم وار

نه بو اوزوم

بورا دورغۇن چاغىن آرخاجى

سانكى اۇلومله گۈرۈشىن چاغىمىز.

اۇلومله گۈرۈشىن چاغىمىز

وارلىقدان، ان درين چاشماغايمىز

نه دال گۈرونەجىك، نەدە ئون

يالنىز،

اۇلوم آدى بىر آنلامى، بوشلوق دوياجاغىق...

بوشلوق دوياجاغىمىز

يالنیز،

اولوم آدلی بير آنلام، بوشلوق دوراجاغيميز!

*****

چاغيل گوجلهندىكجه

ئىنى قادالار تاپىلىر

ايىگەلرىم ياشايان گزهين لر هاواسىندا

نافقا- ناققا داشلار گزىشىر

اولدوزلارين، ايشيق باغىرتىسىن اشىدىرم

آغىزلارى اوزلرى بويدا آچىلىر

ايشيق هارايالارى يول قاچماغا مەحکوم

او اوزايلاردا چوخ اولدوزلارين ايشيق هارايى

ھېش چاغدان گۈزوموزه چاتماير

دونيانىن باشى، اته يىنه آغىرلىق ئىلە يىر.

چاغيل: زمانه

*****

داشقىن جىعاتىنىن اوتاي بو تايىندان

ایکی آغاجا باغلانمیش کئچیش ایپی ایدی اینسان

ایپ کئرپوسو اینسان

آسلامنیر

تو توموندان آغیر، بو ایپی اور تاسیندان قیریر

ایپ آسلامنیر ایکی پالیت آغا جیندان

گون اینسانلارى

سیخیتى نین چئورىلمىش او زودور.

*****

اولوشكەميش باغلارىن

گزىشىنە كىمسە گلەمە يېر

بىلن - بىلمز، ھامى بوجاقلانماغا دوغرو گەنديز

آياق اوستە آنجاق هەنچ او خول گۇرونە يېر

بورادا آنمازلىق

يالتاقيق

بورادا آشيرىليق ائدىر خاقانلىق

او خوللار بىر بىر سۇنوك لويە، سو سانىر.

*****

تازرى وئر گىسى

بئینىدە قورداق، ایكەن قوردااغى

بئینىمەدە باراما سىندان چىخان دوشۇن

او چاغ يولداشىم

او چمالىدیر بئينىنە، او چاغ، يولداشىم!

دوشونجەلر آنجاق اوغورلانىر

اولدورولور

قاپى دالدىسىنا دوشولور

گۈرۈشونە گلەمىسىندەن او تانىز

بئلهدىر چاغ آخىشىندان دالى قالماق، بئلهدىر

بىز، قالىق قىز دوشۇن، قالىرىق

اوزچاغىمىزىن ورىنەن اسکى لىردى قارىيېرىق

بىز همسە، كېچمىشىدە اولورو ك.

دوشونون، جىئلان چىشى اولماسىن گىركى

اولماسىن

دوغولجاگىن آناسى آردىجا قاچسىن

دوشونجە توسباغا بالاسى اولمالىدى

يۇمار تادان چىخجاغىن

اۋزۇن دىزە آتماغا قاچسىن.

*****

قارانلىغى سىل اوزاي آچونوندان

گۈرمۇ هېش سىلىنىر؟

توركۇنۇ سىل ایران ياشىندان

گۈرمۇ هېش سىلىنىر؟

تورپاغىن آجيخماغى چتىن

چتىن، تورپاغىمىن آجيخماغى دىر.

*****

گۈشىن مۇسلمانلارى

اوزاي گىمىسىنده دىرلر سانكى

بىلەنەمە بىر

مىل دوروب سىجىدە يە گىڭىمە لىدىرلر

يوخسا هؤرۈمۈجك قىلىغى آسلامىب

آنلى لارىن تاوانا سئىكە مەلدىرلر

دىدىرىگىن دوشوب قىبلە مىز

يوخسامى گىمىز؟

ھەلەلر بىلىنەمە يېر

بىز اۇلموشو ك قىبلەمۇز دولانما يېر.

*****

گۈرمەدىيىمىز يوللارى گىنديرىيڭ

ياستانلارين شىرىن دىنجهلىشىنە يېتىنە

آردىمىزدا چۈكىن يوللاردان باشىمىز شىشىر

گىلدىگىمىز يوللارى ايلكىدىن گۆرسك

ايلكەلين چتىن آجىسىن

سونون شىرىن - دىنچى ايلە دەيىشىمەرىيڭ

بىزى يوللارين يورقۇنلۇغۇ يورورو.

*****

يورولوش لايلا دىدىن

سۇينىمىش لايلا دىدىن

اویوب ائليم داهى اويانمير

تىزمى گلمىشىدى

دونيا!؟

يوخسامى تىز آپاردىن تورك ائلينى؟

هله - هله له باش تاپيرام

ندن او تانميش سئوگيم قيريшиغين آچانمازديم

سئوگيم درين ايمايش

دئمه يى چتىن ايشمش

آراز!

موتلۇ قورخورام

قورخورام دلى لىيگىمىسىز ئىلەمدەن ايز قالمايا

موتلۇ قورخورام

قورخورام ئىلەمىسىز دلى لىيگىمىدىن ايز قالمايا.

*****

قاندال ياساسى

ياسام قاندالى

او تانجليقىدى

اينسانجا داوارانىشلاردان سارى

اينسانلارдан سارى

اينسان اولمايانلارا...

قاندال ياساسى

ياسام قاندالى

باش آلچاقليقىدى

اينسان اولمايانلارين گونجل ياراغى.

*****

اوزنلىيە(معنویيات) قانمamac

بى ليكىدىن ساوادى

سيراوى اولمايانلارى آختارماق

ايشيقلا سودان آيرى

آرینماغا بير زاددا وار:

تانييماز هارالار.

*****

سن!

ياوان اينانجا دوشون

منسه گنج لرىن سوچدان الهنن

سوچ الله ين

سۇ گىسىنە

كىندە

ماللاردان - موللاردان

چولانمیشام قارا گۇنلردىن

آخ، داش باشىما كوللوكىلر

قارقىش گلر شىلاقلار

اوزون قولاق گلر ديمىيكلر

سۇگى گلر اوه در...

*****

سۇزدىن، سۇزۇن آيرىمى اولماق گرک

بىزەدە بويارام

پايىمى اولماق گرک؟

جييجىك لەنيرم

اوزانما

قوپوزا

بوغازما

گۈزل سلنин(سسى)، ماھىسى اولماق گرک

اوتىكون توركوسن، توران اوخ!

نه دئمك؟

اولموش گوجلونون

دوشمنى اولماق گرک.

*****

بايراغيم بىخۇووم، اوى - اوى

باتارىندان يئرسىز دوشن گونش

هېچ آدام اوغلۇن گۈرمە يىرم او زولمە يە

آغلادىم بوى - بوى

كىلچەمى بورول، دولانباج

بىزى لاي لات، لاي لاي!...

*****

اسمن - اسمن

گىزدى بىزىم آياز شاخ مىنلىككىلر ائرتهنى

بىرىنده قو خو أىلىنمەدى

- نه اولا جاق؟ -

سوردوم، تورك قىدغن اوغلۇندان

- تله سمه! - دئدى. - هله،

دونيا او جوزلاشاجاق

سوغان، سويا تؤك اولا جاق!

*****

قاچىش فرهسىنин، فالاسى جوججاھلاردا اسنهدى

سرین قره‌لمیش

هولا ائتدی گئنیش لریمده للك - مله یین

ساناسان قانماز

بو چیلپاق قوقتوس، اود کیمییینه قاییتماز.

*****

بئله بیلیرم چئورمده کى لر قورارلانمیش ماددهلر

چاغدى سانكى

چاغ، چئوره سیندە كى اوزد كى لرلە او يولور؟

چاغين بئلينه مينىب گىندىرم

چاغ، يامدا دوروب تؤوشە يين آلاندا

باشقما مينيش آختارا جاجام

اوندا قورارلانمیش (قراردادى) ماددهلر دەيىشىلسە

اولوم كىمدن - هايىن او لا جاق، تاپسىن منى؟!

اولوم مو مادده دىرى؟

بو وارلىقدان، بىر يايىق آچون آتلاياق آيرى وارلىغا

اولوم بىزى تانيمىر، ياشادىغمىز يئرە دادانىر.

*****

ايلىر اونجە

ياشاييرديم بير فيلسوفدا

بير فيلسوف كى، هئش چاغ دوشونموردو

بلكە دوشونلار اونو دوشونوردو

او گنجليسين ماتاهى.

أويكولر، هئش يئره تؤره تميش منى، ياشاما

من بير بئينين سيرالانميش داغيناق وهملى

كتاب، كتاب، كتاب كيملىي.

*****

توران، توران، جان توران

ۋئرسىن لر ارە توران

باشىندى قارلى اورمان

امىدەر كولك آلمان.

قاشىن دولو دويغودور

سنى بىلن اويغودور

بال يان، أؤده، اويغوندور

ياخ ماتىگىن قانىمدان.

*****

قىزا قوربان، قىزا قوربان

ساچلى اولدوزا قوربان

بوردا بىرى كسىلىپر

اوره يى بوزا قوربان.

داغدان آشان چايلان

داشىپ، آشىپ هايylan

يىخىل داشلارا اينجىل

داش! بو اينجيكتە جايylan.

منى ازدىر، قاداسى

آغريم انگىيدىر، قاداسى

ساييل يوخوندا ياتىم

سۇ گىمى گىزدىر، قاداسى

*****

بىز، اىنسانلىغىن اوينانجىنى اوينا ييريق

هر كيم، نىجه اوينادىغىنин يئنلولو يونو دادا جاق

قئيرتسىزلىك، بىر قئيرتلى يوخودور

بىرجە اىگىتلىرى باسماز

آلېزلىق دىلى ئويزىن مانقوردى!

سوج دۇلۇيدون اۋزۇن

قوياردىن بارى سئو گىنلە جايالناردى وورغۇن.

*****

گۇودەمۇزدىن بادانمىشىقى

گۇودەمۇز روحلارين تو تقونو

ايلىز كىمى ازىلن اينسان

تىكدىيى صدفە هئش چاغ گۇوهنمە يېجك

دونيانىن بورجو

ياشا يىشىن چتىن لىيگى دىر

آت گئىدip، ائشىشكى لر گله جىك.

*****

يوخودا ايكن آرييلارىمۇز

چىچك لىن باغلارىمۇز

اولو دوغودو توز جوقلارى

يئل بويلى اولدۇ جوизلىمۇز

كۈكىن (أوزگون) دىلى، سىنىن دەيىشىدى سايرانىن

تائىمادى ماھنىسىن

چاغ يئرىشىنده اكىلەن چىچككىلر.

*****

اوره يە يوللانان ساو يانىقلى

باشىنا يوللاتان اوران اىچلى سە

نه گىچ بىلدىم

وارلىغىمى باسان يورقۇنلوق

قوجالىغىمین گنجلىيە گۈندىرىدىي اور تاق اىشلەۋيمىش

كۈنلۈمدن اورپىشنى توڭ

كۈكسومون سوممويونو دلدى

ايچىمەدە گودازلانان آلو و دئەمە

ھېش چاغ، قانا بىلمە يىجكىم دو يقولارىمىش.

*****

نييە توركۇ، نيءى قورخۇ، نيءى دەشتىسىن؟

سەنمى ھمن،

«هاخامىشىن» اۋنجه كى قارانلىقسان؟

اورا كى، هېچ كىتاب يوخوسونو گۈرمورا!

او قارانلىق او چورومون آلتىندا ياتان

قانى قارانلىق آزمان

زور يالانى ائشىتمە يېرسن!

دئولرین اۇلوبدور آنجاق، كابوسلارى اۇلمە يىب

دىدەرگىن دىر يوخولارى، يېرىجى يوخولارى

گىچەلرى آزغىن روحلارى قايغىنادك قوور- قوور

داها يوخولاريندا اۋچ آلاجاقدىر دوشمن لرىندىن

دئولرىنىن اۇلمە يىن كابوسلارى.

دئولرین اۇلوبدور آنجاق، كابوسلارى اۇلمە يىب

دىدەرگىن يوخولارى، آزغىن يوخولارى

بىز بۇ قارانلىق قورغۇنو قوردوق، تو تاق، قاچانلارى.

*****

مېنلرجه شاه اثر يازىلىرى

تورانىن گۈينە يى سىلينىمە مە يى آنلامى:

سۇيىنچەنин گۈچە يى يويانما ماغى.

آلقيشلار اولسون «نايمان» ين چاپدигينا

ديرناق آجىلىغى اسكتى لر آرماغانى

آلقيشلار «چنگىز» ين سانلى سوو قىلىنىجنا

هله لره

قودوزلارى گئيندن ياراسينا

آلقيشلار قودوزلاردا گئينه ين يارايا!

*****

ياشايىش توخوم دئيل، چيرتلانا

آلاقدىر ائله نير

همرسىن سان سونولار

منده ساييليم!

پايلايرام بارىشىقدان

سئىيم گئوه زەليگىندن

اوز اولدورن شهيدلر قانىندان بىتمىش توپپوز چىچە يىن!

*****

اولماز بوياقلارين بؤھتانى بويار

خينا بوغموش تىللرىمى

سوم - سوم سومسون، دن، آختايار

پای اولماز توى

يارانيشلى ان كۋورك سئزىن لرى

وارليغيم يوخولاردا دادار.

ياغمايرام قىز يېرىشىن توزونا

قورولوقدان گؤسترگە دئيل

من سئويچى اولاراق اسکى ياسايىلارى اوو خاماغا

بىزىرددە ياسا گئنەدە

اثولەنرم من اكە قارداشىم تور كودن ائنجه.

*****

دومانلى داغلار، اوزاق داغلار، بولانىق داغلار

ها ياخين اولسا دومانىز، دالى اوزاقليق داغلار

داغلار يالمانىز دولو قار، بويام سولدورور تىnimden

نه آغلاماغيم، نه آغلاماغيمدا ايتىريدىگىم سىسىمىن يارىسىن

قايتارماز منه ياشىل تومان داغلار

ها او خوسامدا او كسوز ماھنيلارىم داغلار بوجاغىندىدا

داغ اور گىندىن داشىب هئرلەنمىشىدىم

سېزىن اولكەنیزه

داغ اور گىنده قازىلمامىش بىر گور كىمى

گىزله دين منى

يارانمامىش گىزلىن سايىن

دومانلى داغلار، اوزاق داغلار، بولانىق داغلار

ها ياخىن اولسا دومانىز، دالى اوزاقليق داغلار!

*****

آدام همشە، اولوم دالىيجا قاچىر

گونون بىرىسىنده، سنى گوللەلە يىجكىلر

او فكە دىشىن جىلىز قالدىغىنى دىدرە ك يىخىلاجاقسان

بىر هووردا ئۆزۈنۈ دوم قارانلىقدا جىن من تاپاجاقسان

او يانلىقدا جىدىيىنى داغىنۇق دوشوك

گورەجىكسن

بىرىنىن دالى سنه سارىيدى

او تانىنماز يېرىيىب دارماداغىن دوشن باراتانىن گۆزلىرين قاپاياتاچاق

قارانلىغىن يئۇنۇ يو خدور

آنچاق او سوندا دۇنوب بىر يئۇنە ترىپەنجىك

- آى تارى بو آدامى هاردا گۇرۇبسۇن آخى؟ - هئى دئىيەجىكسن

بىردىن الى قولتوق، جىمده گىنه دوغرو ترىپەندە

جمدە يىن قارانلىقدان بورونور يوخ اولور لاپدانىن اىچىنە

دئونوب او آداما باخىب ھا باخىب شاشاجاقسان

آرالاشىب، آرالىدا كاسلاشىر

بىردىن اىچىنە، او ايتىن دىپلرددە

آز قالسىن قارانلىق سنى بودارلا يېر سىزەجكىسن

بورادا، - اولماسين او آدام يول تانىسىر؟! - اۋزلىو گوندىن سوراجاقسان

اۋزون اۋز آياغىنلا، اولمۇن آردىجا، قاچاجاقسان

اولمۇن آردىجا قاچان، آدامدىير.

*****

ھەبە كىسىلمەدى دىلىنىدىن

آى باتان قاپىسىندان آسلەمىش ارلىرىمىز

نە اولدو بە شەھىدلەرىمىزدىن

بىتمز چىچككىلر

اولمايا ھاوا لاردا كورلاندىلار؟

بىلە بالمى آغلار «اورمو» او زۇم

داها بالمى آغلار آرى لار؟

كۈرپە دوداقلاردا يانان بىغلارارا چاخىر آغلارمى اوزوم؟

ملرتى لر ايچىنده نه يه تاپىشسىن مىزىزك قوزولار

هئچ ايندن بىلە، يوردوم قوچاق آغلار؟

*****

قويون او قدر اولومو چاغىرىپ ازىلسىن ائلگىن

اولوم، چاغىريشىندان بئزگىن يوروولسون، ائلگىنىن

سونوجدا اولوم سورگونو بيراخاجاق

داها جانىنى آلماغا ارىنهجك

هئچ گلمەيجك

بىلەلىكىن اونودولا جاق

او تونبەتون روحونودا كىفسەميش جىمەتىي ايلە بىرر، قوزغۇنلار يئەجك

مه ير، تىنىي ايچىنده قالميش جىمەتىي يېلىسلە تو كەنر؟

كىدر، دىرىي اينسانى يئىب قورتارانمازا بىز

قوزغۇنلار ائله، عەمۇرلۇك اونو يئەجك لر

قوتارمايا جاق، تىنسىل زومار قوتارمايا جاق

جمەتىي يئىن قوشلار بو او و سوندان ايشكىلە دالا جاقلار

قوى بىلە پىسىلىكلى لرىن روحۇ هېش تامويا ايسە گىئتمەسىن

قوى، سورگۇن تىنىي قوزغۇنلار يئىب، ياشار قالسىن.

*****

آتام بىلگەميشين دئيلمانىندان

سنى سئومىشدىم سئوگىيە

طبيعته

ۋئرمەيردىم سنى ماغىل گۈنول، دىرىيەمە

هاچاغدى كۆچموش جوللوت - دووداقلارين، قوبولار؟

هانكىسى تالايا وورولوب دئنمهدى ائلىم آرانا، قوبولار؟

زىنه له نىرم سنه

ايىدىل جوجوقلارين آغلاير، اورمو دنىزىيم

دوزلۇ ايستكلىم

برى بىر دؤن باخ

آى آدى آلىزىم!

*****

هر يىخىلاتىن سون او مودو

بوتم يانى قورخو

سنى قورويان خورافات

اينسانلىق!

بلكىدە ائله بىر قورخويىدو

گئجه‌دن گىزله‌نمىش اينسانلارين سوسماغىندان

ياراتدى يوخونو؟

كيم بىلىر، ايلكىن اينسانلara يوخو هئش يوخودو؟!

هر يىخىلانىن سون او مودو

اينانج يانى قورخو

كورخونج سون كىملىيىمىز.

سون